

Wzory Viete'a

Trzeba umieć wyznaczyć liczbę rozwiązań równania kwadratowego w zależności od parametru.

Wprowadzenie

Rozważając równanie kwadratowe $ax^2 + bx + c = 0$ z parametrem (tzn. a , b i c zawierają jakiś parametr, np. m) musimy przeanalizować:

- współczynnik a - jeśli a jest 0 to mamy równanie liniowe $bx + c = 0$, musimy zbadać liczbę jego rozwiązań. Jeśli $a \neq 0$ to mamy równanie kwadratowe i możemy przejść do kolejnego punktu,
- wyróżnik Δ - jeśli $\Delta > 0$ to mamy dwa rozwiązania, jeśli $\Delta = 0$ to jest jedno rozwiązanie, jeśli $\Delta < 0$ to nie ma rozwiązań.

Przykład 1

Ustal liczbę rozwiązań równania:

$$(m - 3)x^2 + mx - 2 = 0$$

w zależności od parametru m .

Przykład 1

Ustal liczbę rozwiązań równania:

$$(m - 3)x^2 + mx - 2 = 0$$

w zależności od parametru m .

Krok 1. Sprawdzamy a . Jeśli $m = 3$ to $a = 0$ i równanie ma postać $3x - 2 = 0$. Równanie to ma jedno rozwiązanie.

Przykład 1

Ustal liczbę rozwiązań równania:

$$(m - 3)x^2 + mx - 2 = 0$$

w zależności od parametru m .

Krok 1. Sprawdzamy a . Jeśli $m = 3$ to $a = 0$ i równanie ma postać $3x - 2 = 0$. Równanie to ma jedno rozwiązanie.

Krok 2. Jeśli $m \neq 3$, to $a \neq 0$ i sprawdzamy Δ .

$$\Delta = m^2 - 4(-2)(m - 3) = m^2 + 8m - 24$$

Przykład 1 cd.

Δ jest dodatnia dla $m \in (-\infty, \frac{-8 - 4\sqrt{10}}{2}) \cup (\frac{-8 + 4\sqrt{10}}{2}, \infty)$.

Przykład 1 cd.

Δ jest dodatnia dla $m \in \left(-\infty, \frac{-8 - 4\sqrt{10}}{2}\right) \cup \left(\frac{-8 + 4\sqrt{10}}{2}, \infty\right)$.

Δ jest 0 dla $m = \frac{-8 \pm 4\sqrt{10}}{2}$.

Przykład 1 cd.

Δ jest dodatnia dla $m \in \left(-\infty, \frac{-8 - 4\sqrt{10}}{2}\right) \cup \left(\frac{-8 + 4\sqrt{10}}{2}, \infty\right)$.

Δ jest 0 dla $m = \frac{-8 \pm 4\sqrt{10}}{2}$.

Δ jest ujemna dla $m \in \left(\frac{-8 - 4\sqrt{10}}{2}, \frac{-8 + 4\sqrt{10}}{2}\right)$.

Przykład 1 cd.

Δ jest dodatnia dla $m \in \left(-\infty, \frac{-8 - 4\sqrt{10}}{2}\right) \cup \left(\frac{-8 + 4\sqrt{10}}{2}, \infty\right)$.

Δ jest 0 dla $m = \frac{-8 \pm 4\sqrt{10}}{2}$.

Δ jest ujemna dla $m \in \left(\frac{-8 - 4\sqrt{10}}{2}, \frac{-8 + 4\sqrt{10}}{2}\right)$.

Ostatecznie mamy:

- dwa rozwiązania dla

$$m \in \left(-\infty, \frac{-8 - 4\sqrt{10}}{2}\right) \cup \left(\frac{-8 + 4\sqrt{10}}{2}, \infty\right) - \{3\}.$$

Przykład 1 cd.

Δ jest dodatnia dla $m \in (-\infty, \frac{-8 - 4\sqrt{10}}{2}) \cup (\frac{-8 + 4\sqrt{10}}{2}, \infty)$.

Δ jest 0 dla $m = \frac{-8 \pm 4\sqrt{10}}{2}$.

Δ jest ujemna dla $m \in (\frac{-8 - 4\sqrt{10}}{2}, \frac{-8 + 4\sqrt{10}}{2})$.

Ostatecznie mamy:

- dwa rozwiązania dla

$$m \in (-\infty, \frac{-8 - 4\sqrt{10}}{2}) \cup (\frac{-8 + 4\sqrt{10}}{2}, \infty) - \{3\}.$$

- jedno rozwiązanie dla $m = \frac{-8 \pm 4\sqrt{10}}{2}$ oraz dla $m = 3$.

Przykład 1 cd.

Δ jest dodatnia dla $m \in \left(-\infty, \frac{-8 - 4\sqrt{10}}{2}\right) \cup \left(\frac{-8 + 4\sqrt{10}}{2}, \infty\right)$.

Δ jest 0 dla $m = \frac{-8 \pm 4\sqrt{10}}{2}$.

Δ jest ujemna dla $m \in \left(\frac{-8 - 4\sqrt{10}}{2}, \frac{-8 + 4\sqrt{10}}{2}\right)$.

Ostatecznie mamy:

- dwa rozwiązania dla

$$m \in \left(-\infty, \frac{-8 - 4\sqrt{10}}{2}\right) \cup \left(\frac{-8 + 4\sqrt{10}}{2}, \infty\right) - \{3\}.$$

- jedno rozwiązanie dla $m = \frac{-8 \pm 4\sqrt{10}}{2}$ oraz dla $m = 3$.

- brak rozwiązań dla $m \in \left(\frac{-8 - 4\sqrt{10}}{2}, \frac{-8 + 4\sqrt{10}}{2}\right)$.

Przykład 2

Ustal liczbę rozwiązań równania:

$$(1 - 2m)x^2 + 3x - m = 0$$

w zależności od parametru m .

Przykład 2

Ustal liczbę rozwiązań równania:

$$(1 - 2m)x^2 + 3x - m = 0$$

w zależności od parametru m .

Krok 1. Sprawdzamy a . Jeśli $m = \frac{1}{2}$ to $a = 0$ i równanie ma postać $3x - \frac{1}{2} = 0$. Równanie to ma jedno rozwiązanie.

Przykład 2

Ustal liczbę rozwiązań równania:

$$(1 - 2m)x^2 + 3x - m = 0$$

w zależności od parametru m .

Krok 1. Sprawdzamy a . Jeśli $m = \frac{1}{2}$ to $a = 0$ i równanie ma postać $3x - \frac{1}{2} = 0$. Równanie to ma jedno rozwiązanie.

Krok 2. Jeśli $m \neq \frac{1}{2}$, to $a \neq 0$ i sprawdzamy Δ .

$$\Delta = 3^2 - 4(1 - 2m)(-m) = -8m^2 + 4m + 9$$

Przykłady 2 cd.

Δ jest dodatnia dla $m \in \left(\frac{1 - \sqrt{19}}{4}, \frac{1 + \sqrt{19}}{4}\right)$.

Przykłady 2 cd.

Δ jest dodatnia dla $m \in \left(\frac{1 - \sqrt{19}}{4}, \frac{1 + \sqrt{19}}{4}\right)$.

Δ jest 0 dla $m = \frac{1 \pm \sqrt{19}}{4}$.

Przykłady 2 cd.

Δ jest dodatnia dla $m \in \left(\frac{1 - \sqrt{19}}{4}, \frac{1 + \sqrt{19}}{4}\right)$.

Δ jest 0 dla $m = \frac{1 \pm \sqrt{19}}{4}$.

Δ jest ujemna dla $m \in \left(-\infty, \frac{1 - \sqrt{19}}{4}\right) \cup \left(\frac{1 + \sqrt{19}}{4}, \infty\right)$.

Przykłady 2 cd.

Δ jest dodatnia dla $m \in \left(\frac{1 - \sqrt{19}}{4}, \frac{1 + \sqrt{19}}{4}\right)$.

Δ jest 0 dla $m = \frac{1 \pm \sqrt{19}}{4}$.

Δ jest ujemna dla $m \in \left(-\infty, \frac{1 - \sqrt{19}}{4}\right) \cup \left(\frac{1 + \sqrt{19}}{4}, \infty\right)$.

Ostatecznie mamy:

- dwa rozwiązania dla $m \in \left(\frac{1 - \sqrt{19}}{4}, \frac{1 + \sqrt{19}}{4}\right) - \left\{\frac{1}{2}\right\}$.

Przykłady 2 cd.

Δ jest dodatnia dla $m \in \left(\frac{1 - \sqrt{19}}{4}, \frac{1 + \sqrt{19}}{4}\right)$.

Δ jest 0 dla $m = \frac{1 \pm \sqrt{19}}{4}$.

Δ jest ujemna dla $m \in \left(-\infty, \frac{1 - \sqrt{19}}{4}\right) \cup \left(\frac{1 + \sqrt{19}}{4}, \infty\right)$.

Ostatecznie mamy:

- dwa rozwiązania dla $m \in \left(\frac{1 - \sqrt{19}}{4}, \frac{1 + \sqrt{19}}{4}\right) - \left\{\frac{1}{2}\right\}$.
- jedno rozwiązanie dla $m = \frac{1 \pm \sqrt{19}}{4}$ oraz dla $m = \frac{1}{2}$.

Przykłady 2 cd.

Δ jest dodatnia dla $m \in \left(\frac{1 - \sqrt{19}}{4}, \frac{1 + \sqrt{19}}{4}\right)$.

Δ jest 0 dla $m = \frac{1 \pm \sqrt{19}}{4}$.

Δ jest ujemna dla $m \in \left(-\infty, \frac{1 - \sqrt{19}}{4}\right) \cup \left(\frac{1 + \sqrt{19}}{4}, \infty\right)$.

Ostatecznie mamy:

- dwa rozwiązania dla $m \in \left(\frac{1 - \sqrt{19}}{4}, \frac{1 + \sqrt{19}}{4}\right) - \left\{\frac{1}{2}\right\}$.
- jedno rozwiązanie dla $m = \frac{1 \pm \sqrt{19}}{4}$ oraz dla $m = \frac{1}{2}$.
- brak rozwiązań dla $m \in \left(-\infty, \frac{1 - \sqrt{19}}{4}\right) \cup \left(\frac{1 + \sqrt{19}}{4}, \infty\right)$.

Wejściówka

Na wejściówkę trzeba umieć rozwiązać przykłady analogiczne do powyższych.

W razie jakichkolwiek pytań, proszę pisać na T.J.Lechowski@gmail.com.